

Verdensatlas

Af geolog Steen Laursen, *GeologiskNyt*

Hvor er det forfriskende at læse en bog af en forfatter, der ved, at en pingo ikke bare er en kronprins. Forlaget Carlsens verdensatlas er simpelthen en kæmpe tidsrøver for enhver nysgerrig far, for der står en lille smule om en masse interessante ting, og det er skrevet til store børn.

Atlasset deler verden op i regioner og fortæller lidt om hver enkelt, og det er slet ikke det bedste. Toppen er, at ved gennemgangen af hver region, har forfatterne valgt en håndfuld geologiske fænomener, som er typiske for netop den region. På regionens opslag er der så en boks, som gør noget særligt ud af et enkelt af fænomenerne. Klitdannelse er omtalt ved Nordafrika, oliedannelse kommer under Den Arabiske Halvø, og dannelsen af fjorde er passende henlagt til Skandinavien. De øvrige fænomener får blot et billede og en fem-seks linier med på vejen.

Skandinavien

Under Skandinavien er det Islands vulkaner, Lappmarkens tundra, Sveriges skove og Geirangerfjord i Norge, der må nøjes med et billede og tilhørende tekst. Danmarks natur er ganske vist ikke nævnt, men vikingerne og smørebrødet er da kommet med. Atlasset har nemlig også en boks om kultur ved hver region, og her er der et halvt dusin highlights fra den lokale befolknings kultur og historie.

Man kan man sige meget om den måde, Verdensatlas inddeler Verden i regioner på. Det bruger de regioner, vores egen kulturkreds normalt inddeler verden i, og det gør atlasset behageligt let at overskue. Til gengæld er Skandinavien blevet en region på linie med hele Australien.

Desværre er navnene på nogle af regionerne forkerte. Skandinavien er udnævnt til at være Nordeuropa, og Balkan er blevet til Sydøsteuropa.

Før kort eller forkert

For en nysgerrig person er det en stor fornøjelse at læse i atlasset, men det er samtidig temmeligt sensationsplaget. De valgte highlights fra regionerne er nemlig valgt efter deres grad af sensation og specialitet. Det er selvfølgelig et oplagt valg, men ikke altid et godt valg. Nogle fænomener kan simpelthen ikke forklares på de linier, der er til rådighed. Verdensatlas' forklaring på dannelsen af søer rækker fx kun til at nævne de processer, som danner søerne. Men hvordan en gletscher lige danner en sø, er faktisk ikke oplagt. Boksen om klitdannelse når kun til navnet på de fire typer af klitter, men ikke til hvordan de dannes. Og forklaringen på, hvordan guldmalm opstår, er i sin korthed blevet det rene vås.

To sider til en region er ikke meget, når atlasset både skal vise et kort og fortælle om et dusin geologiske og kulturelle højdepunkter på den plads. Derfor havde det været klogt af forfatterne at skelne mellem, hvad der kan forklares på denne plads, og hvad der ikke kan, og derefter hvad der bør forklares, hvad der kun bør nævnes, og hvad der helt skal springes over.

Gevinsten

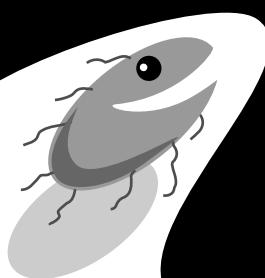
Trods kritikken er gevinsten ved at kigge i atlasset stor. Det pointerer meget tydeligt, hvad der er specielt i forskellige dele af verden, og i det daglige er det faktisk vigtigere at vide, at der er meget guld i Sydafrikas undergrund end at vide, hvorfor det nu lige ligger der. Desuden er det godt at vide, at Den Skandinaviske Halvø er bjergrig, og at befolkningen her overvejende bor ved kysten. For af de to oplysninger, kan man se noget af naturens og geologiens betydning for mennesker.

Atlassets oplysninger, som helt overvejende er korrekte, pirrer læserens videbegær – man får lyst til at vide mere. Derfor er Verdensatlas anbefalelsesværdigt. Men med hensyn til et evt. 3. oplag af værket kunne man nok ønske sig, at forlaget fandt en kyndig person til at tage hånd i hanke med de skæmmende fejl.

Verdensatlas, forfatter: Norman S. Barrett, udgiver Carlsen, størrelse: 96 sider i A3, pris 199,50 kr. ISBN-nr: 87-562-8332-6.

VI HAR JORD I HOVEDET ..!

- og plads til mere

Bioteknisk Jordrens SOILREM er Danmarks landsdækkende jordrensere, når det gælder olie- og kemikaliefurening – med anlæg i Kalundborg, Esbjerg, Aalborg og på Ærø, Samsø og Bornholm.

Kontakt os på tlf. 59 50 46 68.

Bioteknisk Jordrens
SOILREM
- jordens bedste valg